

**Tơgũm lu
bơngai drۆ-kăn
anăp đễi
tơdrong truh
rũng rănğ
...ăn lu bơngai 'nao pơtập.**

**Băt bởn gờ pơm kiơ pănğ
pơma kiơ.**

John Ensor

Togũm lu bongai drõ-kăn anăp đêi tởdrong truh rũng rang - ăn lu bongai 'nao potăp.

Pom kiở păng boma kiở kởplah đêi tởdrong kăi wă.

Lăm tởdrong pởlung, đêi minh tởdrong pởlung kăi hloh 'noh jở tởdrong **pởlung gah tởdrong rũng rang**. Tởdrong pởlung ăn kở lu bongai đêi hloi tở'bat tởdrong truh ưh kở hiok thoi kở teh dỏrđỏ, tởrỏp pom kữ kă, đê pỏlỏch mă ưh pỏlỏch kỏdih kâu. Bongai pỏlung athêi băt hỏđăl tởdrong truh rũng rang 'noh, hỏmet dỏm tởdrong kăi kở pom wă kở togũm păng bowêi đing bongai 'noh kễ hloi đởng tởdrong truh 'noh.

Dỏm tởdrong tở hỏla gỏ togũm ih gỏh tởi dỏm tởdrong truh rũng rang mă đỉ đăng bongai đêi tở'bat dang ẻi: **Tởdrong truh rũng rang gah tởdrong anăp**. Mă ih ưh băt dah băt tở sẻt, ih kũm gỏh togũm mỏn.

1. Tở'boh tởdrong 'mêm, pom păng poma tởdrong topăt.

Athêi chẻp răk dỏm nỏr ầu:

- a. Pom kiở tởdrong kăi: togũm bongai drõ-kăn mă ưh bre poyỏ, dỏm tởdrong ih wă bongai nai pom ăn kở ih mủh ih tở'bat dỏm tởdrong lẻi lẻi tởdrong 'noh. Lăng lăm Mathiỏ 7:12
- b. Rok kiở bongai Samari monat: Pom đỉ dỏm tởdrong kăi kở pom wă togũm găn tởdrong lỏch. Luka 10: 28-37
- c. Rok kiở nỏr poma pởlung "Athei poma topăt lăm tở drong 'mêm." Lăng ẻphê sỏ 4:25

2. Hlỏh băt bongai drõ-kăn oei anăp tở'bat tởdrong truh kiở. Tở hỏla gỏ togũm ih băt lu bongai drõ-kăn oei anăp gỏh roi tởdrong truh rũng rang sủ:

Lu bongai drõ-kăn đêi:

- 1) Tởdrong hli tở rỏ
- 2) Đê areh kở lu sủ
- 3) Tởdrong anăp đêi hỏtủt lăm tởdrong arih bongai drõ-kăn. Tih gia: Yă Gloria Steinem poma: "Sủ pom kở inh arih tởdrong arih inh. Wă khan inh ưh kở gỏh arih tởdrong arih inh mủh pom tởdrong nai." (11/5/15 life News.com)
4. Chă tởdrong wă kở hỏ ayỏch lăm jỏhngỏm.
- 5) Đêi 'bar tởdrong tởchẻng ('maih/ ưh kở 'maih phă thai) kỏtởng 'bar nỏr poma (pom/ lẻ kỏ pom tởdrong 'noh)
- 6) Tởchẻng kỏdih minh 'nu minh đỏ.
- 7) Ừh kở đêi tởdrong chang hỏmẻng.

3. Băt kỏdih bởn bu lăm tởdrong togũm 'noh. Tởdrong 'nầu kăi, mủh bởn hlỏh băt tởdrong truh rũng rang bongai nai lei bởn gỏ kỏchăng ưh kở ăn dỏm tởdrong 'noh truh tở bởn.

'Blỏk, ih bu...

- 1) Bongai lui, ih athêi yua tởdrong 'mêm.
- 2) Pỏm cham, ih athêi togũm pỏlung.
- 3) Bongai togũm, ih athêi pỏdỏh đỉ dỏm tởdrong jang ih păng 'măn jỏ togũm.
- 4) Bongai pỏlung, ih athêi bỏtho tở'boh wă kở lu bongai drõ-kăn hlỏh (tởdrong 'mêm, tởdrong rỏih iỏk)
- 5) Bongai pom kỏdranh, ih athêi pỏjao đỉ đăng lăm topang ti Kră Yang.
- 6) Ih ưh kở nhen thoi 'Bok đởng pỏklaih: Athêi jang mă tởnăp wă togũm lỏ bongai nai mălẻi athêi 'blỏk Kră Yang gỏ togũm ih. Jởng 'bang Pỏl đêi poma: "Kỏplah inh chă bỏtho kỏ lu

bongai ưh kơ gan hlôh tơm tởdrong 'Bok Kei-Dei, inh kũm pơm thoi sữ mỡn wả kơ pơlung sữ lui kơjấp. Inh druh kiở rim đon kon bongai wả kơ gơh pơlung lu sữ lui kơ Yêsu Krist na klaih đởng dôm tởdrong yoch." I Kôrinhtô 9:22

7) Ih 'nẻ kơ 'bôn h kơ blẻk.

8) Ih ưh kơ gơh tởplih tởdrong so, ưh kơ gơh pử dôm tởdrong yoch so. Ih gơh tởgũm lu bongai đở-kăn 'noh.

Kơplah ih tở'bập lu bongai đở-kăn 'noh:

Athẻi gơh hỏgẻi lẳm tởdrong pơlung tởgũm lu bongai đở-kăn đẻi tởdrong truh 'noh.

1. Lu bongai đở-kăn đẻi tởdrong hli tở rỏ. Lu sữ ưh tim byỏh tở'bập tởdrong hli tở rỏ pẳng ưh kơ đẻi tởdrong chang hỏmẻng thoi jở 'nầu.	→ Ih athẻi chỏn jởhngỏm, pởn nuih, pẳng đởng kơjấp. Athẻi hỏdin tởgũm wả kơ lu bongai đở-kăn hoei pả hli tở rỏ pẳng tởgũm wả kơ lu sữ đẻi tởdrong chang hỏmẻng. Tở'bỏh ỏn lu sữ trong tở anấp.
2. Lu bongai đở-kăn đẻi tởdrong truh pẳng 'maih phả thai. Lẳm tởdrong truh 'nầu, hnam đonỏ pẳng bôl buỏl wả kơ bongai đở-kăn 'noh phả thai.	→ Ih athẻi pơlung wả kơ lu sữ ưh kơ phả thai - lu bongai hỏ'lỏp oẻi lẳm klak 'noh jở minh 'nu bongai 'lỏng tởpất! Đẻi lỏ tởdrong nai gah akầu gah 'ngoaih, thoi kơ tởdrong tởchẻng lu bongai đở-kăn, mảlẻi tởdrong 'noh ưh kơ kảl <u>yua kơ tởdrong kảl hloh - Bắh lu bongai hỏ'lỏp 'noh jở bongai - 'noh jở kon hỏ'lỏp bongai ngai đở-kăn 'noh.</u> Pỏma tởpất hỏm tởdrong 'mẻm gah bongai hỏ'lỏp tim mả tởpử 'noh. Tởdrong tởpất 'noh jở tởdrong mỏsẻh mỏyang. Bỏtho lu bongai đở-kăn kiở hla ar gah tởdrong arih, dôm tởdrong truh gah tởdrong phả thai pẳng đẻi lỏ tởdrong rỏih iỏk nai. Tởgũm lu bongai đở-kăn gơh hlỏh bắh dôm tởdrong 'noh.
3. Lu bongai đở-kăn 'maih jah rỏngẻi. Sữ 'maih dôm tởdrong 'nầu hlỏi bôn h, lu sữ đẻi tởdrong hli tở rỏ, ưh kơ 'maih tởchẻng. 'Maih pơm mả hrẻnh tẻnh.	→ Ih athẻi tởgũm lu sữ gơh chỏn jởhngỏm lu sữ kỏdih wả lu sữ gơh tởchẻng lải mả hỏđảl.
4. Lu bongai đở kăn 'bỏh tởdrong anấp hỏtút bỏm tởdrong arih lu sữ.	→ Ih athẻi tởgũm lu sữ 'bỏh tởdrong 'lỏng rỏ tở hỏnấp 'mỏn ỏn 'bar 'nu bre sữ. Đẻi tởdrong rỏih iỏk pơm mẻ mả ưh lẻ bongai nai rong.
5. Đẻi 'bar tởdrong tởchẻng, 'bar nỏr pỏma. Lu bongai đở-kăn 'maih pẳng ưh kơ 'maih phả thai.	→ Ih athẻi tởgũm lu sữ hlỏh yua kơ kiỏ lu sữ đẻ tởdrong tởchẻng thoi noh. Ih athẻi tởgũm lu sữ mỏng hỏlen nỏr pỏma đỏ dar đởng lẳm jởhngỏm lu sữ 'noh kiỏ pẳng tởgũm lu sữ gơh hlỏh nỏr 'noh.
6. Lu bongai đở-kăn	→ Ih athẻi tởgũm lu bongai đở-kăn 'noh kiở tởdrong 'nầu: Ih athẻi nỏm ngỏi pơlung pẳng

Mã lu sự bắt tởdrong phả thai 'noh glăi rả, mảlẻi ưh kớ đẻi bu 'maih tởgũm lu sự, lu sự minh đở đẻch.

hỏdai sự ling lang. Mã đẻi tởdrong truh kiớ kũm ưh kớ achăng lu sự minh đở đẻ - ih gồ tởgũm sự đởng dang ẻi truh tở ning mớnh.

7. Lu bớngai đở-kăn ưh kớ đẻi tởdrong chang hỏmẻng.

→ Ih athẻi tởgũm lu sự đẻi tởdrong chang hỏmẻng, đỏm tởdrong 'nầu gồ keh đang.

Bắt hỏđải tởdrong tởgũm bớngai đở-kăn oei anấp đẻi tởdrong truh rũng rảng.

Dỏm tởdrong wả hỏmet pỏlung lu bớngai oei anấp hỏi đởng tởdrong truh rũng rảng. Tởdrong ih kải pỏm 'noh:

1. Mỏng/ lui nghe

Sớng iỏk lu bớngai đở-kăn wả kớ lu sự bắt ih gồ tởgũm lu sự. Jet lu sự wả kớ lu sự kũm hỏi đỏm tởdrong rũng rảng đẻi truh tở lu sự 'noh thoi yớ, chih rảk đỏm tởdrong tởchẻng lu sự.

2. Bắt hỏđải/ pỏih - Dỏm tởdrong hỏi tở rớ, đỏm tởdrong tởchẻng lu bớngai đở-kăn 'noh. Jet lu sự nỏr jet wả kớ bắt hỏđải đỏm tởdrong tởchẻng lu sự lỏm tởdrong phả thai, tởgũm lu sự bắt yua kớ kiớ đẻi tởdrong noh, tởgũm lu sự pỏn nuih roi yua kớ kiớ sự đẻi tởdrong tởchẻng thoi noh. Tở'ỏbỏh ỏn kớ lu sự yua kớ kiớ đỏm tởdrong tởchẻng 'noh pỏm kớ lu sự ưh kẻ hỏyỏt. Bỏtho wả kớ lu sự bắt tởdrong tởchẻng gồ pỏm kớ sự thoi yớ đởng rỏng sự phả thai (mỏlầu, bắt kỏdih sự yoch glăi, ưh kớ hiỏk lỏm jỏhngỏm hỏm tởdrong tởchẻng,...). Sự rỏih iỏk tởdrong pỏiỏch minh 'nu bớngai 'lỏng tởpỏt - minh 'nu kon đở-ngỏlỏ/ đở-kăn sự!

3. Tỏbỏt lỏi/ tỏbỏt thim

ỏn que thử thai, mả ưh siỏu ỏm lỏi mừh gỏh pỏng bỏtho bớngai đở-kăn/ hỏm đỏnỏ gah tởdrong wỏ 'lỏ bớngai hỏ'lỏp 'noh, đỏm tởdrong pỏm kớ lu sự 'maih phả thai pỏng đỏm tởdrong truh đởng rỏng phả thai, đẻi lỏ tởdrong rỏih iỏk nai thoi kớ ỏn kớ bớngai nai rong.

4. Bỏtho/ hỏpỏi pỏih

'Nẻ kớ phả thai! Athẻi bớ wẻi kon ih pỏng tởpủ sự. Ih gỏh pỏm tởdrong 'noh! Ih gỏh pỏma ưh ỏn lu ngai Athẻi mỏng plẻi nuih ih "Nảr 'nầu, inh kראo plẻnh pỏng teh pỏm kỏdranh ỏn kớ inh, inh đỏn tở'ỏbỏh 'bỏt anấp iẻm rỏih iỏk tởdrong arih pỏng tởdrong lỏch, tởdrong pủn hiỏk pỏng tởdrong hiap pỏtẻ. Thoi noh, rỏih bẻ tởdrong arih, wả kớ iẻm pỏng lu kon sỏu iẻm gỏh arih." Bỏtho kỏi juỏt 30:19.

5. Pỏkeh/ Đỏm tởdrong wả pỏm tở hỏnấp.

Bắt hỏđải đỏm tởdrong truh dang ẻi pỏng đỏm tởdrong wả pỏm. Pỏtih gia:

"Inh wả bớngai hỏ'lỏp 'noh, mảlẻi mẻ inh wả inh phả thai".

"Inh bắt inh gỏh đỏh hỏk đải hỏk minh sỏnỏm, mảlẻi mẻ 'bỏ inh gồ achăng lẻ inh - lu sự ưh pỏ tởgũm jẻn tỏmỏm ỏn kớ inh đởng. Inh gồ ỏn jẻn phỏng inh liớ pỏng arih thoi yớ?" Lẻ lu nhỏn tởgũm ih jẻn tỏmỏm thuẻ phỏng lỏm đỏm kẻi ih kải, pỏng lui nghe mẻ 'bỏ ih gồ hỏi ỏn kớ ih hỏm kon ih pỏng tởgũm ih. Inh bắt hỏđải lỏm jỏhngỏm mẻ ih đẻi hỏtủt kỏplah sự tở'ỏbỏp sỏu sự 'noh.

6. Pỏjỏo ỏn/ Nỏr pỏsít

Athẻi tởgũm pỏng chih hỏmet hỏdrol đỏm tởdrong kải kớ pỏm lỏm đỏm nỏr đởng rỏng, tỏng hỏa ar đỏk, chih sỏ đẻi thỏi, pỏng roi tỏbỏt nỏr tở'ỏbỏp đởng rỏng.

7. Bỏwẻi/ bỏtho tở'ỏbỏh

Athẻi bỏwẻi tởdrong nhỏn tin, gỏi đẻi đẻng truh lu sự hỏi pỏ đẻi tởdrong rũng rảng pỏng lu sự kẻ hỏi đỏng đỏm tởdrong 'noh wih bỏk tởdrong arih sỏ. Bỏwẻi đẻ đỏm tởdrong kỏdih ih. Bỏwẻi lu bỏi buỏi ih wả lu sự kũm gỏh tởgũm lu bớngai nai mỏn.

Athêi poma pãng pòm dĩ jòhngõm ih wã tợgũm lu bợngai đrỗ-kãn kãl, wã kợ lu sữ hoei pã hli pãng đêi tợdrong chang hợmẽng gah tợdrong tợpũ kon pãng wẽi rong kon mã ưh ăn bợngai nai wẽi rong. Dôm tợdrong ‘noh Krã Yang lãp đon, mã khan dang ẽi tợdrong ‘noh anat anot dẽh, mã lẽi gô đêi tợdrong rợngẽi pãng pũn hiỏk ning mớnh.

Jĩt nỡr jet bợtho bợngai ‘nao pợtãp tợgũm lu bợngai đêi tợdrong truh rũng rãng kợplah oẽi anãp.

Muh ih đêi tợdrong krê ih poma glãi, lẽi ih athêi pòm kiỡ dôm nỡr jet tợ hợla hãm lu bợngai mẽ oẽi anãp, hãm hnam đonỗ. Ih gô tợgũm lu sữ:

1. Pòm liớ ih bắt ih đêi anãp? Ih khãm tợ hnam pợgang ak?
2. Ih ưh pã đêi ‘bớh jợng đợng dang nhợ? Nãr ‘bớh jợng tợluch ‘noh pợ yợ?
3. Ih hãm bắt tợdrong arih bợngai hợ’lợp ih ‘noh thoi yợ ưh? Ih hãm nãm siêu âm lãi wã bắt kon hợ’lợp ‘noh wỡ ‘lỗ pran pãng hoei đêi tợdrong rợngãt (tuh pham) ưh?
4. Ih đêi tợdrong hli kiỡ kợplah oẽi anãp dang ẽi?
5. Kiỡ đon lui/ tợdrong gĩt kãl kợdih, ih hlỏh thoi yợ gah tợdrong anãp ‘noh? Đợng sỡ, ih tợchẽng liớ gah tợdrong phã thai noh?
6. Ih tam đêi anãp đợng ki? Tợdrong kiỡ gô truh kợplah anãp?
7. Ih bắt kiỡ gah tợdrong wỡ ‘lỗ lu bợngai hợ’lợp ‘nao anãp ‘noh?
8. Ih bắt kiỡ gah tợdrong phã thai pãng tợdrong ‘noh thoi yợ?
9. Ih hãm bắt dôm tợdrong truh đợng rợng phã thai ưh?
10. Sộ điẽn thoãi ih thoi yợ? Inh gô bowẽi tợdrong tợ’bữh hãm ih kợplah ih đêi tợ’bãp tợdrong truh rũng rãng ‘nãu.

Athêi ‘blỏk:

Kợplah ih tợ’bãp minh ‘nu bợngai đrỗ-kãn oẽi anãp pãng đêi tợdrong truh rũng rãng, pòm liớ wã kợ ih gợh tợgũm sữ, yua kợ tợdrong ‘noh ưh kợ hợđãl thoi tợdrong tuh pham pãng wã jẽ lỏch. Athêi bắt sữ ‘noh bu pãng sữ đêi tợ’bãp tợdrong kiỡ. Krao khan pãng apinh Krã Yang tợgũm ih. Đợng rợng ‘noh tợgũm lu sữ hlỏi đợng dôm tợdrong ‘noh hãm tợdrong bắt hợđãl bợngai hợ’lợp ‘nao anãp ‘noh jỡ minh ‘nu bợngai arih.

Kãl tợgũm tợdrong kiỡ? Krao lu nhôn:

Wã bắt hợđãl thim

quét QR

Web: www.Baovemamsong.org
Email: baovemamsong@gmail.com
SĐT: 081 511 4526

